

Спускане от върха

Ъруин Шоу

Откъс

КНИГА ПЪРВА

1.

С Дънки Олдридж се видяха съвсем случайно на Пето Авеню в четвъртък след работа. Поздравиха се сърдечно – свързваха ги хубави спомени и огромно количество бира, изпита заедно, но срещата бе белязана със знака на прокобата. В събота сутринта Олдридж щеше да бъде единият от двамата, загинали при нещастния случай.

– Къде се губиш, Майк? – попита Олдридж. – От месеци не съм те виждал на полигона. Да не си започнал да скачаш тайно?

– Ожених се преди три месеца – каза Майк. Очевидно, за него това бе достатъчно уважителна причина само по себе си.

– Честито! – Олдридж го тупна по гърба. Беше плещест здравеняк, някога играл футбол в колежа. С парашутизъм бяха започнали да се занимават по едно и също време и имаха много съвместни скокове. – Как върви? – попита Олдридж.

– Бомба – отвърна Майк.

– Дойде времето за пантофи и камина, а? – подхвърли Олдридж. Засмя се, защото и двамата бяха на трийсет години. – Май зарязваш старите опасни навици?

– Нещо такова.

– Една чашка със стар приятел ще наруши ли брачната ти клетва за вярност?

Майкъл си погледна часовника и отвърна:

– Имам малко време, след половин час започвам дежурство в кухнята.

Отидоха в бар „Готъм“ и прекараха там повече от трийсет минути, а чашките скоч бяха повече от три.

– Все още изглеждаш добре – каза Олдридж по едно време. – Всъщност, ако питаш мен, даже си свалил малко килограми.

– Е, нали си правя лицевите опори.

– Слушай, в базата имаме две нови момчета, отлични парашутисти. В събота сутринта правим четворен скок, тоест – ако намерим четвърти човек. Като теб, например.

Майкъл се замисли. От момента, в който се запозна с Трейси, бъдещата си съпруга, не бе правил скокове. Ако не се смятат служебните задължения, не му оставаше почти никакво време извън часовете и минутите, посветени на нея. Но сега приятелят му разбуди стари спомени. Всъщност, близостта му с Олдридж не надхвърляше обичайната дружба между спортисти-съекипници – включително похожденията в близкия бар. Те дори не бяха вечеряли заедно; Майкъл не бе сметнал за необходимо да го покани на сватбеното си тържество. Нямаше представа дали Олдридж е републиканец или демократ, или пък маоист, дали е женен, богат ли е, или беден; дори не знаеше откъде произхожда прякорът му, Дънки. Но винаги се бяха разбирали добре и Майкъл му имаше доверие.

– Добра идея – каза той.

– Вземи и булката. Ще ѝ достави истинско удоволствие. Нека да види как благоверният ѝ съпруг се спуска от висините като ангел небесен.

– Може да я доведе. Стига да я измъкна от леглото. В събота сутрин е по-различно, нали знаеш?

– Кажй ѝ, че това е нейният шанс да срещне едни чудесни, енергични, истински американски момчета.

– Ще предам посланието – каза Майкъл. Той си записа служебния номер на Олдридж и обеща да му се обади сутринта.

Олдридж настоя да плати сметката, като един вид сватбен подарък, и излязоха. Майкъл взе такси и се отправи към дома си, надявайки се, че от него не лъха прекалено силно на уиски.

Докато вечеряха на масата пред камината, той съзерцаваше жена си прехласнат, представяйки си как очите на Олдридж и на другите момчета от базата ще светнат, когато я видят. Разказа ѝ за плановете си за събота. Тя леко се намръщи и каза:

– Скокове от самолет? Това не е ли за деца?

– Всички са мъже на моя възраст.

– Защо го правите?

– За удоволствие – отвърна той. Познаваше я вече от пет месеца, но нито веднъж не бе говорил за любимите си занимания, преди да се оженят. „Време е да започвам“, помисли си той. – Никога ли не си изпитвала желание да летиш?

– Не, доколкото си спомням.

– Един от митичните копнежи на човешката раса – каза той. – Спомни си за Икар.

– Примерът ти не е много сполучлив – засмя се Трейси.

– Няма значение, и ти би могла да опиташ. На първо време няма да е свободно падане. Ще бъдеш прикрепена към спасително въже, което автоматично разтваря парашута. Никога друг път земята няма да ти се стори толкова красива. Пък и толкова момичета го правят.

– Без мен – решително заяви Трейси.

– Но поне ще дойдеш, нали?

– Защо не? – Тя вдигна рамене. – Щом мъжът ми е луд, трябва да разбере причината за това. Пък и в събота сутринта съм свободна.

Денят беше ясен и слънчев, когато тръгнаха с колата си от Ню Йорк за базата в Ню Джърси. Както винаги при излизане от града, Майкъл се чувстваше опиянен. До него Трейси, с широко вълнено палто и шал, сияеше в свежата есенна утрин, самата тя свежа и възбудена като студентка, която нейното любимо момче е повело на футболен мач, и тя предвкушава удоволствието от веселието вечерта.

– Недалеч от базата има великолепно ресторантче – каза Майкъл, завивайки на север, покрай реката, в посока към Джърси. Дърветата от двете страни на пътя бяха обагрени в меки ръждивокафяви и златисти тонове. – Там ще обядваме. Има чудесно дайкири и омари.

– Мм. – Тя го погледна с любопитство. – Не се ли страхуваш?

– Разбира се – каза той. – Страх ме е приятелите ми да не помислят, че съм се оженил за рошав пудел.

Тя се наведе и го целуна.

– Следващия път ще бъда с прическа.

Маккейн, ръководителят на центъра за скокове, който бе учил Майкъл да скача, чакаше при навеса заедно с другите двама парашутисти, а самолетът със запален двигател бе изведен на пистата. Върху тревата, леко влажна след нощния скреж, Маккейн бе очертал кръга за приземяване. Очевидно впечатлени от Трейси, мъжете се държаха подчертано галантно и вежливо. Дори Маккейн, на когото бяха по-присъщи грубоватите маниери на нисш офицер, се обърна и каза:

– Госпожо Стор, ако желаете, заповядайте с нас – има място. Вие ще ръководите скоковете.

– Предпочитам да остана на земята, където са моите корени, господин Маккейн – отвърна Трейси. – Една птица в семейството стига.

Маккейн се засмя и каза, че на котлона в навеса има кафе, в случай че й стане студено.

Мъжете се отправиха към самолета и Олдридж прошепна:

– Боже мой, Майк!

– Не разбирам за какво говориш – каза Майкъл невинно.

– Най-подходящата публика за нашето умение и кураж – ето какво искам да кажа, потайно копеле.

Тогава Маккейн започна да обяснява как да извършат съвместната работа, както наричаха комбинираните скокове. Определи реда, по който да излязат, като им напомни да се разделят на 1000 метра височина, независимо колко добре са направили фигурата, за да имат необходимите пет секунди за раздалечаване, преди да разтворят парашутите на 750 метра. Всичко това бе добре познато и на четиримата, но те слушаха внимателно. Ако Маккейн само заподозре, че някой се е разсеял, бе способен да отмени целия полет.

Качиха се в самолета. Маккейн зае пилотското място. Вратите бяха широко разтворени и вятърът нахлу, студен и неприятен. Набраха скорост и се издигнаха. Майкъл погледна през прозореца и видя дребната фигурка със синьо палто, застанала до навеса, да му маха. Някой ден, помисли си той, може би ще я склоня да се качи тук и да погледне отгоре.

Скочиха един след друг на височина 2000 метра. На 1000 направиха хубава фигура, планираха и се събраха, докоснали ръце в кръг, а след това се отделиха един от друг. Олдридж остана последен. Бяха се разделили точно според указанията – и тогава, кой знае защо, третият отвори парашута си, без да изчака. Олдридж връхлетя върху него с около 200 километра в час. Сблъсъкът между двамата беше страхотен, а парашутът веднага излезе от строя. По-късно лекарят каза, че са загинали моментално и по този начин им е бил спестен ужасът да изживеят собственото си падане, докато Майкъл и четвъртият, люлеейки се на парашутите си, и Маккейн, който пилотираше самолета, наблюдаваха безпомощно.

Добре, че поне не плака, мислеше си Майкъл за Треиси, докато пътуваха обратно за Ню Йорк, когато сенките на следобед вече бяха започнали да се спускат по пътя. Той протегна ръка и докосна нейната, отпусната безжизнено. Извърнала лице, тя гледаше през прозореца.

– Съжалявам – промълви той.

– Моля те, не говори – каза тя. – Остави ме.

Когато се прибраха в апартамента, Майкъл извади две чаши и наля скоч. Предложи и на нея, но тя само поклати глава, прибра се в спалнята и си легна, без да се съблича, както си беше с палтото. Изглеждаше измръзнала до мозъка на костите.

Той вероятно бе задрямал в креслото, оставил празната чаша на масата до себе си, когато тя влезе. Все още беше с палто и шал. Майкъл никога не я бе виждал така преbledняла.

– Повече няма да правиш това, нали?

– Не знам – каза той. – Може би другата седмица. Може би догодина.

– Другата седмица? – повтори тя, стъписана. – Що за човек си ти?

– Особен.

– Не ме ли обичаш?

– Обичам те. Но не искам да бъда мъж, който се страхува заради любовта си към теб.

– Какво искаш да кажеш?

– Нищо и всичко. Ще разбере това по-късно.

– Досега не си ми казвал нищо.

– Не сме говорили на тази тема.

– Сега говорим.

– Съжалявам, мила. Честна дума, нищо не мога да ти обеща.

– Мислех, че сте приятели.

– Бяхме. Ако това беше се случило с мен, той щеше да скача още следващата седмица.

– Мания за мъжественост – процеди тя презрително.

– И това не е.

– А какво е тогава?

Той вдигна рамене.

– Когато разбере – когато наистина проумея, ще ти кажа.

Тя бе седнала срещу него. Само една лампа светеше, и то в другия край на стаята. Лицето ѝ бе в сянка, само очите ѝ блестяха. С усилия на волята се сдържаше да не заплаче. Силна жена.

– Майкъл – започна тя. – Искам да ти кажа нещо. – Тонът ѝ беше равен, безизразен и смущаващ.

Докато спеше в креслото, му се бе присънило, че Треиси го е напуснала и той отчаяно я търси, най-напред в празния апартамент, после из притъмнените улици, почти виждайки как частица от палтото ѝ се мярва за миг, преди да изчезне зад ъгъла.

– Няма да ми кажеш, че ме напускаш, нали?

– Не – отвърна тя със същия равен, безизразен глас. – Тъкмо обратното. Това, което искам да ти кажа, е, че от утре спирам противозачатъчните таблетки. Искам дете.

Той се изправи, бавно закрачи към прозореца и погледна навън. Там долу, на светлината на уличната лампа, помагаша на една старица с бастун да се измъкне от таксито. Неуместна гледка в този момент, помисли си Майкъл – когато се обсъжда началото на един нов живот, да виждаш неизбежната разруха и приближаването на смъртта.

– Е? – каза Треиси.

Той се обърна и се опита да се усмихне.

– Добре де, дай ми възможност да си помисля. – Приближи се до нея, наведе се и я целуна по косата. Тя стоеше неподвижно. – Трябва да признаеш, че се случи съвсем внезапно.

– Какво му е внезапното? Ти може да изчезнеш ей така. – Тя щракна с пръсти. Звукът бе като пукот на лед в тихата стая. – Не искам да остана без нищо – съвсем сама. Женени сме вече три месеца. Аз съм на двацет и девет, ти – на трийсет. Както разбирам, може така и да не доживееш до трийсет и една. На колко години е била майка ти, когато си се родил?

– Какво значение има?

– На колко?

– На двацет и три.

– Е?

– Тогава е било друго време.

– Всяка секунда е друго време. Това не пречи на хората да продължават да се раждат. – Тя седна на дивана. – Ела тук, до мен.

Той седна до нея. Усети как я побиват тръпки под палтото. Не бива, помисли си, да отстъпвам пред нейната мъка.

– Аз съсипах майка си – каза той мрачно. – Мисля, че аз съм истинската причина тя да си отиде толкова рано. Тя никога не го е признавала, дори и пред себе си, но знаеше, че я мразя.

– Това е част от риска..

– Не – възрази той. – Не ми е известен закон в Америка, който да казва „Длъжен си да създадеш потомство“. – Той въздъхна. – А аз бях най-нешащното и най-невзрачното хлапе, което можеш да си представиш. На дванайсет години бях намислил да се самоубия.

– Остави това, вече не си дванайсетгодишен. Ти си възрастен човек с добра работа и с бъдеще, и със съпруга, която, доколкото знам, те обича.

– Ще ти кажа нещо за работата си – ако трябва да бъда откровен, сега е моментът на истината: аз я презирам. Ако знаех, че ще трябва да я върша до края на живота си, да си бях останал дванайсетгодишното хлапе, мислещо за самоубийство.

– Мелодрама – произнесе тя с остри нотки в гласа.

– Наречи го както искаш – каза той. – С деца човек се обвързва завинаги. Веригите са трайни.

– Вероятно аз съм само една от тях.

– Знаеш, че не мисля така.

– Не знам какво мислиш. – Тя се изправи. – Излизам да се разходя. Не ми се говори повече за това тази вечер.

Майкъл я проследи с поглед до вратата. Тя излезе и я хлопна зад себе си. Той седна на масата пред камината и си наля уиски.

Полупразната бутилка беше все още пред него, когато тя се върна и без да каже нито дума, се отправи към спалнята.

Два часа по-късно, когато той се прибра с несигурни крачки, светлината бе изгасена и тя бе заспала, или се преструваше, че спи. Мушна се в завивките, но Трейси не се обърна към него, както обикновено, и за първи път, откакто бяха женени, не се любиха.

Той не можа да заспи. Стана и се върна във всекидневната, при втората половина от уискито.

Спомням си мама, мислеше си той полупиян. Заглавие на стара пиеса. Изправи се, загледан в полумрака.